

Ministeren og under Konferencen udtalte Ministeren, at han ogsaa for sit Bedkommende kunde tiltræde disse Forslag, men det skete under den Forudsætning, at det i sidste Stykke i Lovforslagets § 1 om Ophævelsen af Udskrivningsretten i 13 Aars Alderen blev staaende, og det er under samme Forudsætning, at Flertallet stemmer for disse Endringsforslag under Nr. 2—6. Udskrivningsretten i 13 Aars Alderen har jo været adskillig omstridt, dels her ved 1ste Behandling og dels ogsaa i tidligere Tid, idet man fra en Side stærkt har holdt paa denne Udskrivningsret, medens man paa den anden Side har angrebet den, fordi den undertiden, som det blev sagt, kunde føre til Misbrug og førte til Misbrug. Hvad de historiske Forhold med Hensyn til denne Udskrivningsret angaar, skal jeg ganske kort oplyse, at allerede Anordningen af 29de Juli 1814 gav Forældrene Ret til at faa deres Børn udstrevne i 13 Aars Alderen, for saa vidt de opfyldte de Krav til Kundskaber og Færdigheder, som Anordningen fordrede i sin § 23, men dog med det Forbehold, at saadanne Børn, som bleve udstrevne i 13 Aars Alderen, skulde gaa til Skole 2 Dage om Maanedeben for at repetere deres Kundskaber. Ved Loven af 2den Maj 1855 blev disse to maanedlige Dage slettede. Man opnaaede altsaa ved § 3 i Loven af 1855, at man blev fri for disse to maanedlige Dage, og at Forholdet fremdeles blev det, at et Barn kunde udstrives i 13 Aars Alderen, naar det havde de fornødne Kundskaber. Der var imidlertid et andet Forhold, som man søgte at komme bort fra i 1855, men som man ikke naaede at komme bort fra, nemlig Paalæget om, at Børnene kunde eller skulde forblive i Skolen indtil deres 15de Aar, naar de ikke opfyldte det Maal, som Skolen opstillede. I 1855 stillede man Forslag om at skære det Aar af og sætte 14 Aars Alderen som Grænse, men det kunde man ikke trænge igennem med den Gang. Det blev fra Folkpartiets Side, om man maa kalde det saa, den Gang beklaget, at man ikke kunde sætte det igennem, og der blev da i Lovens § 4 staaende den Bestemmelse, at Børn, som ikke opfyldte de omtalte Fordringer, fremdeles skulde blive ved at gaa i Skole indtil deres 15de Aar. Det har for mig altid staaet saaledes, at jeg synes, det har været beklageligt baade for Skolen og for de bedkommende Børn, som skulde tvinges til at gaa i Skolen ud over 14 Aars Alderen. Thi disse Børn, som enten vare forsømte eller svagt begavede, naaede som Regel ikke et større Maal af Kundskaber end det, de sad inde med i deres

14de Aar, men eet opnaaede de som oftest, og det var, at de kom til at gaa i Skole som Stumpelstud. Man har endogaa set Eksempel paa, at enkelte Lærere have været ubarmhertige nok til at bruge slige Børn som affrakende Eksempel i Skolen for de øvrige Børn. Jeg har derfor, naar jeg har betragtet dette Forhold, mange Gange fundet det yderst beklageligt, at vor Lovgivning er saadan, at den Slags Børn kunde tvinges til vedblivende at gaa i Skole. Det, man nu her opnaar, er, at man faar indsat en Bestemmelse om, at Undervisningspligten ophøre med det Skolehalvaar, i hvilket et Barn fylder 14 Aar, og det betragter jeg som et betydeligt Fremskridt baade for Skolens og for Børnens Skyld. Dernæst gives der jo ikke fuldt Slip paa den Ret, man har til Udskrivning ved 13 Aars Alderen, thi i Lovforslagets § 1 bestemmes der, at Børn, som fylde deres 14de Aar i Løbet af Sommeren, kunne ved Foraars-eksamen blive udstrevne af Skolen, naar de opfyldte Skolens Maal, saafremt Forældrene begære det, og Forholdene i Hjemmet tale derfor. Flertallet gaar da ud fra, at naar Smaafolks Børn paa denne Maade kunne blive udstrevne af Skolen om Sommeren og kunne blive fritagne for den videre Undervisningspligt, vil man derved i det væsentligste have imødeføkket Smaafolks Træng paa dette Omraade og navnlig have imødeføkket Smaafolks Træng til at faa Børnene ud at tjene i Sommerhalvaaret. Disse Betragtninger er det, som have ført os til ikke alene som hele Udvalget at tiltræde de her stillede Forslag, men ogsaa at tiltræde det sidste Stykke i Lovforslagets § 1 om at Loven af 2den Maj 1855 § 5 ophæves.

Ved Endringsforslagene under Nr. 8—12 stiller hele Udvalget Forslag om ny Mulktbestemmelser. Det nuværende Mulkt-system skal jeg ikke nærmere omtale, det er jo selvsagt det høje Ting vel bekendt. Hvorledes det Mulkt-system virker, havde jeg Lejlighed til at tale om ved Forslagets første Behandling og det er ogsaa berørt paa enkelte Steder i Betænkningen. Det Mulkt-system, vi have fra Anordningen fra 1814, virker kort og godt nærmest paa samme Maade som det Straffesystem, der undertiden bruges af Forældre, at de stadig gaa og smaatjatte deres Børn. Træffer man et Hjem, hvor der er uvrone og slet opdragne Børn, viser det sig som oftest, at disse uvrone og slet opdragne Børn ikke faa saa lidt Straf. Tværtimod, det er tit, de faa Straf mange Gange om Dagen, men det er stadig ved uafslavelige Smaatjatterier. Ligesaa forholder det sig egentlig med Mulkt-systemet af 1814.